

TAPOLCZAI LAPOK

EZEELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADO ES TULAJDONOS: LÓWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona.

Szólészeti irányu hét osztályos polgáriskola.

E lapok 4. számában Buday Barnának egy cikkét olvastuk, amely a gazdasági irányu polgáriskolák szervezéséről szól. A cikk kifejezője annak az érdeklődésnek, amellyel az ország gazdatársadalma az utóbbi időben a polgáriskola felé fordult. Ezt az érdeklődést viszont a gazdatársadalom egy nagy érdekének fölismérése váltotta ki. Ugyanis, amikor az ország lakosságának legnagyobb része a földből él, tehát a gazdasági ismeretek terjesztése ugyszólván országos érdek, akkor azt tapasztaljuk, hogy a gazdasági ismeretek terjesztése nem áll arányban e foglalkozási ág fontosságával.

Még a népoktatás keretében sem oldottuk meg a gazdasági ismeretek oktatásának kérdését.

A gazdasági alsófoku szakiskolák dolgában sem kitogástalan a helyzet. Néhány évvel ezelőtt megszüntették a gazdasági középoktatás szerveit s azokat akadémiákká alakították. Azóta a gazdasági oktatásnak csak alsó és felső tagozata van, a középső teljesen hiányzik.

Ilyen körülmények között igen természetesen, hogy az O. M. G. E., a gazdatársadalom ezen leghivatottabb organuma arra a meggyőződésre ju-

tott, hogy ezt a hiányzó szövet jól pótolhatná a megreformált, 7 osztályos fejlesztett polgáriskola, amely a társadalomnak szélesebb rétegeit juttathatna gazdasági ismeretek birtokába. Ezt annál könnyebben keresztül lehet vinni, mivel a terv nem ellenkezik a törvény szellemével. A vonatkozó 68. i törvény ugyanis azt mondja, hogy a polgáriskolákban az általános ismeretek mellett a helyi szükségletnek megfelelő szakismeretek is tanítandók. Mint tudjuk, a VI. osztály tantervében a gazdaságtan ma is benne van.

Az O. M. G. E. felterjesztésére a közoktatásügyi és földművelésügyi minisztériumokban megindultak a tárgyalások e kérdésben s ma odáig fejlődött a dolog, hogy a két minisztérium felszólítására az O. M. G. E. kiküldöttei és az Országos Polgáriskolai Egyesület igazgató tanácsa már dolgoznak a gazdasági irányu 7 osztályos polgáriskola tantervén.

Igen valószínű, hogy a jövő tanévben néhány helyen már meg is nyílik a mezőgazdasági irányu 7 osztályos polgáriskola s ha a kísérletek beválnak — amiben nincs okunk kételkedni — akkor több ilyen iskolát is fognak szervezni.

A megreformált polgáriskola irányára nézve megmarad általános ismereteket nyújtó gyakorlati irányu középfoku iskolának, tehát nem szabad szakiskolává átalakítani. Azért a tantervében az általánosan képző tárgyaknak tulsuly-

ban kell lenniök. Az alsó négy osztály tantervében gyökeresebb változás nem igen lesz. A felső három osztály tantervében az óráknak kb. két harmadrésze maradna általános ismeretekre s egyharmadrésze az elméleti és gyakorlati szakismeretekre. Így a 7 osztályos polgáriskola olyan középfoku iskolává lesz, amelynek feladata olyan általános ismeretekkel rendelkező művelt polgárokat nevelni, akik bizonyos gazdasági irányu gondolkozást és megfelelő elméleti és gyakorlati gazdasági ismeretet is visznek ki magokkal az életbe.

Amikor ezekről a tervezésekről hallunk, olvasunk, a következő gondolatok jutnak eszünkbe.

A mezőgazdaságnak egyik jelentős ága a szőlőművelés, amikor tehát a polgáriskola a gazdasági ismeretek terjesztésére vállalkozik, akkor a szőlőművelésre vonatkozó ismeretek tanítását sem lehet figyelmen kívül hagyni, tehát erre a célra is kell egy-két iskolát szervezni. Ha körülnézünk az országban, hogy hol is lehetne és kellene szólészeti irányu polgáriskolát létesíteni, alig találunk alkalmasabb helyet Tapolcánál. E város nagy szőlőművelő vidék középpontja; minden irányból könnyen elérhető, van vincelériskolája, ennek gyakorlótelepe. Ez utóbbi felhasználható lenne a gyakorlati ismeretek tanításánál. Ennek elvi

T A R C A.

A multamról és sikereiről.

Irta: Lehár Ferenc.

1894-ben karmesteri állást kaptam Pólában, a haditengerésznél. Két hónapig hajón is voltam. Pólában százhárom tagból álló zenekar működött a vezetésem alatt. A tengerészzenekarok ugyanis nagyon erősek, hogy a hadihajón mindenütt meglehessen őket hallani. Pólában keletkezett az első nagyobb munkám, a Kukuschka, amelyet tíz évvel később a Wiener Volksoper mutatott be Tatjana címmel. A szöveget Felix Falzari sorhajóhadnagy írta Kennán: Szerbián keresztül című munkája után.

A Kukuschkát Stagmann udvari tanácsos hozatta színre a Leipziger Stadttheaterben. Azonnal otthagytam az állásomat és Falzari-
val leipzigi premierre utaztam. Résztvettünk

a próbákön is, úgyhogy a darab jó előadásban került színre. A premier estén nagy siker volt, legalább nekem, aki még nem volt járatos az ilyesmibe úgy tűnt fel. Egy pár uap mulva egyik szolista megbetegedett, vendégszereplés is jött közbe úgy, hogy a Kukuschka egy pár előadás után lekerült a színpadról.

Igy tehát újra állás és segítség nélkül állottam s így kénytelen voltam ismet egy tengerész-karmesteri állást elfoglalni. A trieszti 97. számú ezredhez kerültem, de innen Polába helyeztek. Erre elhagytam ez állásom s Budapestre jöttem a bosznia-hercegovinai 3. sz. ezredhez. Ezt az állást én apámtól vettem át, aki megbetegedett és Budapestre hívott. Nem sokára meghalt, anélkül, hogy megérhette volna sikereimet.

Budapesten azon igyekeztem, hogy a Kukuscha a királyi Operában színre kerüljön. Káldy igazgató bár személyes érintkezésben nagyon szives volt hozzám, nem bizott a darabomban, s főleg a tehetségemben, sza-

vakkal akart engem megvizasztalni. De Raoul Mader, ki akkor első karmester volt, s tartott valamit rólam, azt tanácsolta, hogy veszekedjem egy kicsit, vagy egyszerűen irjam fel a táblára a Kukuschka próbáját, s így törjem meg az igazgatót. Mikor Káldyval az utcán összetalálkoztam, gratulált nekem és közölte, hogy a próbák már folynak is a darabomból. A pesti bemutató nagy sikert hozott, úgy, hogy megint otthagytam karmesteri állásomat. Megpróbáltam szöveg szerzőt keresni magamnak. Beveztettem magam az Otthon körbe, de senki sem akart nekem semmit írni. Ebben a meglehetősen szorongatott helyzetben megint nem volt számomra egyéb hátra, minthogy egy új karmesteri állást szerezzek.

Ekkor, 1900-ban történt, Bécsbe kerültem a. 26. sz. ezredhez. Nagyon jó zenekarom volt és két év alatt, mint karmester Bécsben igen jó névre tettem szert. De mikor az ezredet Győrbe helyezték, nem mentem az ezreddel, s így megint állás nélkül maradtam.

Dréher-féle legjobb minőségű „SZENT-JÁNOS”-SÖR
kapható minden nap friss csapolásban
Oblatt és Vámos PANNONIA-szállodájának éttermében.

akadály alig lenne, mivel a kultusz-minisztérium és földművelésügyi minisztérium közös actiójáról van szó. Azt hisszük, hogy a vincellériskolában működő szőlészeti és borászati felügyelők esetleg megszorított létszám mellett — vállalkoznának az elméleti és gyakorlati szőlészeti ismeretek tanítására.

A tapolczai polgári fiúiskola növendékeinek legnagyobb része olyan szülők gyermeke, akiknek szőlőbirtokuk van. Így tehát a szőlészeti ismereteknek a tanítása ebből a szempontból is megokolt. Első sorban természetesen azoknak kellene a felső osztályokat végezniök, akik szőlővidéken gazdálkodni fognak. De haszonnal végezhetné el ezt az iskolát a jómódu kereskedőnek, iparosnak az a gyermeke is, aki majdan atyja üzletét fogja átvenni. Az ilyen ifju 17—18 éves korában elvégezné az iskolát s ezzel megszerezné az önkéntességi jogot. Ekkor bemehetne atyja üzletébe, műhelyébe, ahol aránylag rövid idő alatt elsajátítaná a jövődől foglalkozásához szükséges szakismereteket. A szerzett gazdasági és egyéb ismereteknek pl. könyviteltant stb., csak hasznát venné pályáján.

A polgári leányiskola államosítását nem veszélyeztetné az az újabb törekvés, hogy a fiúiskola szőlészeti irányú 7 osztályos intézetté fejlesztessék. Hiszen az államnak is érdeke, hogy az iskolákat ott létesítse, ahol arra a körülmények, a talaj a legalkalmasabbak különben is, — ha jól emlékezünk — a polgári fiúiskola ügyében a községnek a minisztériummal kötött szerződésében benne van az hogy reform esetén a tapolczai iskola is 7 osztályúvá fejlesztendő.

Ez elhatározó volt sorsomra nézve. Ujra a komponálásra kellett magam adni, az utóbbi években keveset dolgoztam, egy szimfonikus költeményt Ilgnadó címmel zongorára és zenekarra és egy Stecehetti költeményt zenésítettem meg, amelyet Pólában játszottak. Katona indulóim közül csak a Jetzt geht' s los című lett népszerűvé.

Ezen az indulón keresztül jutottam el tulajdonképen az operethez. Bécsben első dolgom volt természetesen egy szövegíró szerznie. Viktor Leon-nak, aki akkor már egyike volt a legjobb bécsi librettistáknak, elküldöttem a Kukuschkát. Azt válaszolta, hogy egyelőre nagyon igénybe van véve. Később mégis azt írta, hogy ha volna kedvem egy operettet írni, keressem őt fel. Mikor én megkérdeztem, hogy miért fordult újra hozzám, azt mondta, hogy időközben hallotta a Jetzt geht' s los című marsomat, amelyben több operette-írási készséget fedezett fel, mint a Kukuschkában. Ideadta a Drótostót előjátékát és ez volt tulajdonképen az első operettem. Hogy teljesen igazságos legyek, már Budapesten is kísérleteztem egy A Kém című operettel, amelynek szövegét a Ronacher-mulató háziköltőjétől vettem ötven forintért.

1892. évben a bécsi Schlaraffia-ban igen kedves tiszttel ismerkedtem meg. Ő engem Hangdus lovagnak nevezett, én őt Szonett lovagnak. Akkoriban keletkezett Felix Salten Zum lieben Augustin című kabaréja, ahova két kis dalocskát írtunk, amelyet elő is adtak.

Iskola az alkoholizmus ellen.

Zalavármegye népiskolai igazgatóinak és tanítóinak.

Vallás és közoktatásügyi Miniszter ur az alkoholfogyasztással való visszaélés meggátlása, illetve az alkoholizmus elleni küzdelemnek az iskolában való érvényesítése céljából, a hivatali elődei által kibocsátott rendeletek kapcsán az azokban körvonalazott tevékenység eredményének támogatása és minél hatékonyabbá tétele céljából mult évi november hó 10.-én 3182. elnöki rendeletében meghagyta, hogy az 1912. évtől kezdve minden állami, községi, társulati és magán elemi népiskolában, továbbá tanító és tanítónőképző intézetek gyakorló iskoláiban minden évben a gondnokságok, iskolaszékek és tantestületek együttes megállapodásával meghatározandó külön nap szenteltessék kizárólag arra a célra, hogy az alkoholizmus káros hatásai az iskolák növendékeivel behatóan megismertessenek.

Az ezen napon az iskolában tartandó előadásokra nézve gondoskodott Miniszter ur a népiskolai gyermekek értelmi fokának megfelelő mintaszerű előadásnak megírásáról, melyet minden iskola részére egy példányban ezennel rendelkezésre bocsát.

Látva a nagy és súlyos veszedelmet, mely az alkoholizmus által népünket egészségügyi, ayagi és erkölcsi téren egyaránt, a legfélelmeesebb következményekkel fenyegeti, nem kétlem, hogy gondnokságok, iskolaszékek és tantestületek a saját hatáskörükben készségesen el fognak követni mindent, ami a jelzett baj nyomába járó, vészterhes hanyatlás terjedésének gátot vehet.

És miután kétség nem férhet ahhoz, hogy az emberi szenvedelmek ellen a küzdelmet — eredményre való kilátással — leginkább a fogékony gyermekkorban lehet felvenni; miután ez

a zsenge kor az, melyben a mérlegelve és gondosan irányító nevelés valóságos csodával határos eredményeket képes elérni: Miniszter ur szükségesnek tartja, hogy az alkoholizmus elleni küzdelem olyan alakba vitessék be a népiskolába, amely tanulságos voltánál fogva a nemzet jövő reményének, az ifjuságnak a szívét és lelét megragadja, de megjelenése külsőségeinek ünnepies jellege által elméjét és a tárgy fölötti gondolkodására serkentse.

Ha ezen ünnepség mindig és mindenhol az intencionált szellemben fog megtartatni, akkor ez az egy, a szorgalmi időből kikapcsolt nap az ő áldásos eredményeiben dus kárpótlást fog nyújtani a csekély mulasztásért, mit a tanulmányi rendben előidézt.

Felhivom, címet, hogy ezen intézkedésemet a gondnokságnak illetve illetve iskolaszéknek haladéktalanul bemutassa s egyben a helyi viszonyok figyelembe vételével kitűzendő napon megtartandó ünnepségről ez évi június hó elsejéig hozzám, minden további sürgetés bevárása nélkül, kimerítő jelentést tegyen, mely általam Miniszter urhoz fog felterjesztetni. Dr. Ruzsicska Kálmán kír. tanácsos, tanfelügyelő.

A Zalaegerszegi Irodalmi és Művészeti Kör hangversenye Tapolczán.

Kulturünnepe volt Tapolczának, a még csak rövid életű, már is művészi eredményt felmutató Zalaegerszegi Irodalmi Művészeti Kör f. hó 10.-én tartott hangversenyével.

A hivatatlan kritikuskok szeretik a vidéki törekvést lekicsinyelni, anélkül, hogy ahhoz joguk és tehetségük volna. Sajnos, hogy voltak ilyenek is; azonban ezek érezték legjobban parányi voltukat akkor, midőn a zene- és enekkar oly eredményt mutatott fel ez alkalommal, első vidéki szereplésükkel, amely nem a dilettáns törekvést, hanem az igazi művészetet produkálta.

Az ének- és zenekar tagjai mintegy 80-an délután öt órakor érkeztek Tapolczára, az egyesület lelkes elnöke, dr. Ruzsicska Kál-

zába került még ez év novemberében előadásra. Ez volt az én első főleg művészi sikerem; ugyanígy az operettek speciális bécsi karakterükért, dacára Girardinak alig kerülhettek tízenöttször színre. Mikor a bécsi asszonyok huszonötödik előadását ünnepelték, akkor került színre a Carl-Theaterben először a Drótostót, amelynek bekövetkezett óriási sikere valószínűleg még rontott az előbbin.

A darab Bécsben kétszázszor került enszuite színre és egész Ausztria-Magyarországot és Németországot bejárta. Tovább azonban ekkor még nem juthatott. A Göttergatte (1903.) és a Juxheirat (1904.) nem hozott sikert, ezekben még kerestem a magam egyéni stílusát, amelyet igazán a Vig özvegyben találtam meg.

A Vig özvegy librettójához tulajdonképen véletlenség után jutottam. Eredetileg egy más bécsi komponistának volt szánva, akitől azonban Viktor Leon elvette a szöveggönyvet. Azonnal megragadott a szöveg és hat hónapig szakadatlanul dolgoztam rajta. Mikor azonban Karcag és Wallner igazgatóknak bemutattam, nagyon hidegen fogadták. A librettisták szó nélkül tűntek el és Wallner ezt mondta:

— Kedves Lehár! Tévedtél, te nem operette, hanem vaudeville-muzsikát írtál.

A később oly híressé vált waltzer sem tűnt fel nekik, mivel az rossz helyre került a darabban.

Később elváltunk egymástól. Sok évvel később, egy étteremben vacsoráztam, amikor egy szép elegáns kapitány lép hozzám. Szonett lovag volt. Csak akkor tudtam meg, Rudolf Hans Bartsch híres regényíró volt az én barátom, aki tehát szövegíró is volt.

A Schlaraffiában ismerkedtem meg a Bécsi asszonyok című darabom szövegírójával, Ottokár von Berglerrel és Emil Norinivel. Az 1902. év tavaszától őszig tehát egyidőben két operetten is dolgoztam, a Bécsi asszonyok című és a Drótostót. Mondhatni minden sejtélem nélkül, vakon fogtam bele a bécsi operette-írásba, anélkül, hogy erről a genre-ről fogalmam is lett volna. Azokban a városokban, hol eddig mint karmester működtem, inkább operákat adtak.

Igy tehát úgy írtam egy Girardi darabot, Bécsi asszonyokat, hogy nem is ismertem ezelőtt Girardit. Ez a járatlanság nekem nagy előnyömre szolgált, mert ezáltal egy saját operette-stílust képezhettem ki magamnak. Julius Bauer volt az első, aki azt elismerte és rólam, mint a jövődől emberéről írt.

Az 1902. év őszéig kész voltam mind a két operettel. Időközben Karcag és Wallner igazgatók a Theater an der Wien-be első karmesternek szerződtek. Az igazgatóim nem egyeztek abba bele, hogy a Drótostót a Carl Theaterben adassam elő és ezért lemondtam karmesteri állásomról, mielőtt tulajdonképen elfoglaltam volna. Mindezek dacára a bécsi asszonyok Karcagék színhá-

mán kir. tanácsos, tanfelügyelővel. A helyi rendezőseget terheli a mulasztás, hogy az érkező vendégeket alig fogadta valaki is a vasuti állomáson.

A hangverseny a Pannonia szálloda nagytermében este 8 órakor kezdődött. A termet betöltötte a nagy számú intelligens közönség, élükön sipeki dr. Balás Béla, Zalavármegye főispánja, aki ezen a napon látogatott el először Tapolczára.

A zenészek elhelyezkedése után dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő, mint a kör elnöke tartotta a tőle mindig megszokott, de talán most az ünnepi hangulat hatása alatt még magasabb szárnyalású, valóban gyönyörű megnyitó beszédét, amelyben jelezte röviden az egyesület keletkezését, célját és örömeinek adott kifejezést, hogy első vidéki nyilvános szereplését a kör Tapolczán tartja, a hol a művészet pártolása mindig otthonra talál, de örömeinek ad kifejezést, hogy ez alkalommal üdvözölheti magas látogatásával jelenlevő főispánt, aki maga is hivatott művelője a zenének.

Az elnöki megnyitó után a 34 tagból álló zenekar, amelyben egy kedves kis leányka, mint első hegedűs is szerepelt, — Mendelsohn „Szentivánéji álom” című dalművéből a Nászindulót játszotta. Majd Kosztrabszky Ferencné urnő Simonetti „Madrigal”-jét énekelte. Utána a daloskör Hoppe Rezső „Daloljatok” című énekét adta elő. Az est további programja volt Haydn „VI. szimfonia” (adagio, cantabile, vie assai, andante) előadta a zenekar.

Goldmark, „Csalogány” zenekar. — Mozart, „Intés” énekelte Kosztrabszky Ferencné urnő, zongorán kísérte Balázs Mártonné urnő. Gaál Ferenc „Szerenád” előadta Molnár Mihály zenekari kísérettel, Auspitz Jenő Falu végén, majd Ablakodból mért nevezs rám, előadta a daloskör, végül Nyitány, Erkel „Hunyadi László” című dalművéből előadta a zenekar.

A hangverseny minden pontja valóságos művészi színvonalon álló előadás volt. Nehéz volna a legszigorubb kritikus hangján is többet kívánni.

Kosztrabszky Ferencné urnő kedves érzéssel teli éneke, amely művészi a színezésen kívül oly bájos volt, hogy mindenkit magával ragadott. Méltó elismerés volt a viharos taps, amelyet aratott. A zenekar meg oly előadást produkált, amely dicséretére válnék bármely nagyvárosi hivatásos zenekarnak. Tiszta, fegyelmezett szép játékban volt részünk, s ugyanilyen volt a daloskör is.

Az elismerés babérkoszorúját a szereplők közül első sorban Sándor Zsigmond kir. mérnök, karnagynak kell nyújtanunk; az ő fáradhatatlan érdeme, kiváló zenei szervező tehetsége, művészi alkotó képessége nyújt

hatott csak ily szép eredményt és élvezetet, amelyben bennünket részesített.

Ő nem közönséges mindennapi muzsikus, hanem művészi tehetséggel megáldott vezetője a zenekarnak épen úgy, mint a daloskörnek. Az a fegyelmezett és tiszta játék és ének, amelyet produkált, csak oly vezetőre enged következtetni, aki igazán érti a zenét és tud vezetni. — Nem pózol nagyhangon, hanem dolgozik tehetséggel párosult szorgalommal és kitartással. Említett érdemén kívül a másik érdeme, hogy egy kis városban ledönti a társadalmi válaszfalakat, amelyre oly nemes eszközt használ, mint a zene és dal. Az elismerésen kívül nem titkolhatjuk el csodálkozásunkat, hogy egy vidéki város társadalmi különbözőségeit oly szépen összetudta hozni. Fogadják azért az élvezetes előadásért úgy ő, mint az irodalmi kör minden egyes tagja őszinte, igaz elismerésünk mellett hálás köszönetünket azért, hogy bennünket részesítettek első vidéki nyilvános, élvezetet nyújtó művészi szereplésükkel.

A hangverseny után a vendégek egy része közöttük főispán Öméltósága is a kaszinó termébe, másik része a vendéglő éttermébe vonult, majd a fiatalság a nagyteremben táncra perdtül.

Ő Méltósága éjféltől utáni kedélyes hangulatban elbeszélgetett, majd Hertelendy Ferenc vendégszerető házában Lesencetomajon szállt meg és másnap visszautazott Zalaegerszegré. Zalaegerszegi kedves vendégeink is részben a hajnali vonattal, másik része másnap délelőtt utaztak vissza otthonukba, kedves és élvezetes emléket hagyva első vidéki szereplésük helyén.

Színház.

Jó hír előzte meg Hidvégi staggione társulatát, amelyben nem is csalatkoztunk, mert közönségünk várakozását az egész társulat, de leginkább Hidvégi igazgató messze meghaladta, és eddigi szereplésével valóban a legnagyobb, de méltó elismerésünket vívta ki. Szerdán volt az első előadás, amelyre a Papa című három felvonásos vígjáték került színre. Már első alkalommal meggyőződünk, hogy a társulat kitűnő erőkből áll. Hidvégi mint de Larzac gróf az egész darabon végig művészi játékával kötötte le a szép számban megjelent közönséget. Természetes játéka, amelybe szellemes jókedvét öntötte, élvezetes estét nyújtott. Bájos volt H. Lengyel Irén a Georgina szerepében, Ungvári az abbé, Rognár Bernard szerepében, kitűnő folyékony játékkal egészítették ki a darabot.

Csütörtökön a világhírű norvég szerző

Hogy a librettisták sem voltak elragadtatva, azt legjobban Viktor Leon-nak egy levele bizonyítja, amelyet még a munka közben 1905. nyarán Unterachból írt hozzám.

— Hogy teljesen őszinte legyek — írja a levelében — nekem nem tetszik ez az erős, sajátos muzsika. Az orchester nem elégt ki engem, amely itt ebben a vonatkozásban teljesen mellékes szerepet játszik. Nagyon megfontoltam ezt, mielőtt Neked megírtam volna, de mégis meg kell azt mondanom. Ne értsél félre: neked nem schlagerek kellenek, mint . . . nek; ezt én „Brády”-muzsikának hívom. Én a különöst, a zeneileg elragadót keresem, amelyben valamiféle egyéniség van.

Egy más operett elmaradása folytán a Vig özvegy néhány próba után hamar színre került. A premier benyomása egyáltalán nem

mutatott valami különös sikerre. Akkor legfeljebb tizenöt előadást jósoltunk. A bécsi lapok nagyon felületesen tárgyalták az operettet annélkül, hogy a zenére súlyt fektettek volna. A Vig özvegy tulajdonképpen Berlinben és Hamburgban „jött be”, ahol már közvetlenül premieren is mutatkozott a nagy siker. A világsikert a londoni és párisi előadások hozták el. Különösen az angol publikumra volt nagy hatással. Londonban az operette nyolcszázszor került színre. Indiában, Dél-afrikában, Chinában, Japánban is angol nyelven adták és még most is ezzel utazzák be a különféle társulatok az angol kolóniákat. Hogy hány színpadon került színre a Vig özvegy, már magam sem mondhatnám meg, de azt hiszem nincs oly operette-színpad, melyen ne adták volna.

A Vig özvegy-gyel megtaláltam a magam

Ibsen Henrik Kisértetek című 3 felvonásos színműve került előadásra. Mint az első előadásán úgy most is Hidvégi emelkedett ki játékával, a élő partnere volt P. Lukács Juliska Alring kamarás özvegye szerepében.

Pénteken Alexandre Bisson Államtitkár ur 3 felvonásos vígjátékát adták nem kevesebb sikerrel mint a megelőző darabokat. Nem volnánk igazságosak, ha összes szereplőket meg nem dicsérnők, mert mindegyike művészi, természetes játékával ügyesen illeszkedik be a legkisebb szerepébe is. A nézőtér mind a három előadásán telve volt közönséggel, bizonyítékát adva annak, hogy a valódi művészetet, értékelni, pártolni tudja. Tegnap este Fehér cabarette előadás volt. Ma délután felhelyárrakkal a Sabinnők elrablását, este pedig az Aranyembert játszik, holnap pedig Válás után kerül előadásra.

H I R E K.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Alpár Mór tapolcai állami polgári fiúiskolai tanárt a tizedik fizetési osztályból a kilencedik fizetési osztályba nevezte ki.

A Tapolczavidéki Gazdakör 1912. évi február hó 25-én, délután fél 2 órakor Tapolca község háza tanácstermében az alábbi tárgysorozattal rendes közgyűlést tart. Tárgy: 1. Elnöki megnyitó. 2. A múlt közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 3. Titkár jelentése a kör múlt évi tevékenységéről, leltári állapotáról. 4. Pénztáros és a számvizsgáló bizottság jelentése. 5. Az igazgató választmány jelentése és előterjesztése, a jövő évi munkarendről és költségvetéséről. 6. Folyó ügyek és netáni indítványok. Közgyűlés után Fáber Sándor keszthelyi gazd. akad. tanár „Az amerikai Campell talajművelés” jelentőségéről tart előadást. A közgyűlés napján délelőtt 9 órakor lesz a Tapolca, Diszel, Nemesgulács, Balatonederics és Kékkut községekben tartott háziipari tanfolyamokon készült munkadarabokból rendezett kiállítás megnyitása, amelyre szívesen látja az igy. a kör vidéki tagjait. A kiállítás egész napon át megtekinthető a r. kath. kisdudóvóban. Esetleges indítvány nyolc nappal a közgyűlés előtt a titkárhoz küldendő.

A tapolczai önkéntes tűzoltó egyesület, amelyről múlt számunkban azt írtuk, hogy lemondott, az önkéntesek kiválsámainak teljesítése után tovább megmarad. Mint halljuk a könnyebb vizszerzés céljából az alsó malomnál egy szivattyút állítanak fel, amellyel a lajtók tűzvész alkalmával könnyen megtölthetők lesznek. A fizetéses tűzoltók a vidékre ezután nem kézbesítenek s általában szervezetükben inkább az önkéntes tűzoltóság jellegét fogják magukon viselni. Csak

stílusát, amelyet a mostani műveimben tökéletesíteni akarok. Azzal a szemrehányással, hogy én most operaszertű, tragikus és szentimentális operetteket írok, nem lehet engem megfélemlíteni. Az a fejlődés, amelyen a mai operette keresztül megy, a közönség fejlődésén, alapszik és a megváltozott viszonyokon. Nem tudom belátni, hogy a szépet és a felemelőt csak nevelés formájában lehet felöltöztetni az operettben. Az én céloim az operette megnevelése. Az én stílusom mellett Németország udvari operet is lándzsát törtek akkor, amikor a műveimet a Tosca mellett adják. És mindaddig amíg a közönségem nem hagy el és a sikerekkel igazat ad nekem, megtartom e törekvésemet, illetve a stílusomat.

Nagyságos asszony!

KARDOS NAGYÁRUHÁZÁBAN

Tekintse meg

a legújabb modelleket, felöltők, kosztümök, pongyolák, bluzok, aljak és gyermekruhákban.

RENDELJE MEG mérték szerint a tavaszi és nyári toilletteket most.

00000

Menyasszonyi kelengye-kiállítás megtekinthető vételkényszer nélkül.

hát a fizetéses tüzoltóknak kellene több alkalmat adni szakismereteik elsajátítására.

A tapolczai polgári leányiskola műkedvelői előadása. Valóban élvezetes estét nyújtott a helybeli polgári leányiskola igazgatója az iskola tanulóival tegnap este tartott műkedvelői előadással. Nehéz volna a kedves kis szereplők közül a legnagyobb elismerést bármelyiknek is külön odaitéli. Hiszen mindnyájan oly kedvesen, bájosan, ügyesen töltötték be szerepüket, hogy mi kívánni való sem maradt, mégis ki kell emelnünk Tets Margitát valóban érzéssel, vevvel elmondott szavalaért „Mi a haza?” című melodrámban és Fodor Lillit „A gyermek és a szívárvány” című költemény hatásos előadásáért. Mulatságos volt a főzőiskola című színmű előadása után a *Válogatás lepke* előadása és befejezésül a *Gyermek symphonia*. Az elismerés palmáját összefonjuk és oda nyújtjuk a tanulók törekvése mellett az iskola szakavatott, buzgó tantestületének. Lelkesítse őket továbbra is a szülők is a nagyközönség osztatlan elismerése. A Pannónia nagytermét zsufolásig betöltötte az érdeklődő közönség. Az előadás a legszebb erkölcsi siker mellett mintegy 400 koronát hozott az ifjusági könyvtár javára.

Az állami tisztviselők drágasági és családi pótléka. Az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének választmánya most tartott ülésén foglalkozott újból a drágasági és családi pótlék ügyével. A szokatlan erővel felépett szigorú tétel, a mindjobban fokozódó drágaság az állami alkalmazottak helyzetét egyenesen tarthatatlanná tette. Nagy az elkeseredés a kilátásba helyezett törvényjavaslatok késlekedése miatt, épen e helyzetből kifolyólag, dacára a kétségtelen jóindulatról tanuskodó kormánynyilatkozatoknak. Az egyesület, mely mindig szigorúan a törvényesség és a mérséklet ösvényén járt, ily helyzetben joggal attól tart, hogy a vezetés kiesik a kezéből és a tisztviselői karon kívül álló oly elemek kezébe kerül, kikre ráhagyni azt a magas köztekintetektől sem kívánatos. Mindezeket megfontolva, de a jelen parlamenti helyzetet is mérlegelve az Állami Tisztviselők Országos egyesületének választmánya, kihez az egyesület elnöke a kongresszus összehívása iránt hozott közgyűlési határozat végrehajtása dolgában kérdést intézett, egyértelműleg annak a véleménynek adott kifejezést, hogy a drágasági és családi pótlék, valamint a nyugdíjtörvény revíziója is a szolgálati pragmatika dolgában a kongresszus haladék nélkül egybehívandó abban az esetben, ha a rövid időn belül benyújtandónak jelzett törvényjavaslat február hó közepéig a képviselőház elé nem terjesztetnék. Egybehívandónak tartja a választmány a kongresszust abban az esetben is, ha az időközben benyújtandó törvényjavaslatok a kar jogos igényeit nem mindenben elégitenék ki.

A Tapolczai Iparos Ifjak Önképző Köre a múlt vasárnap ünnepelte a Pannónia szálloda helyiségeiben husz éves fennállását táncvigalommal egybekötve. A multság valószínűsége volt az egyesületnek, méltó ahhoz a célhoz és törekvéshez, amelyet az iparos ifjak nevelve szórakoztatására kitzött Husz év nem csekély idő oly egyesület életében, amelyben az állandó együttartás nem csekély munkát ad a vezetőségnek. Hisz jól tudjuk, hogy ily egyesület tagjai váltakoznak legtöbbször, a kölcsönös megértés vezető és tagok között nem csekély dolog; mégis mindannyiszor összetudta egyeztetni azt az ügyes vezetőség. Az egyesület husz éves életében dr. Szücs Arnold ügyvéd tizennégy

évet töltött és az ő fáradságtalan odaadó buzgalmanak köszönhető, hogy az egyesületben a legszebb összetartás, egyetértés uralkodik. Az egyesület iránt a nagyközönség is mindig a kellő pártfogást tanusította, megértve azt, hogy ily egyesületnek erkölcsi és anyagi támogatásra van szüksége. Ezt mutatta meg a közönség a múlt vasárnap tartott mulatság alkalmával is. A nagy terem telve volt közönséggel, aki igazán ünnepi hangulatban volt kivilágos virradtig. Folyt a jókedv és vig tanc. Az első négyest 50 pár táncolta. Szünóra után ujjult erővel mulatott a fiatal-ság. Hisszük, hogy az egyesület a közönség érdeklődéséből újabb erőt merít az egyesület további működéséhez. — Felülfizettek: Dr. Darányi Ignác 10 koronát, dr. Szücs Arnold 7 koronát, Balatonmelléki Takarékpénztár, Forster Elek, Glazer Sándor, Lessner Adolf, Löke Árpád, Tapolcavidéki Gazdasági Takarékpénztár és Vámos Gyula 5—5 koronát, dr. Buzás Dezső, Fuchs Zsigmond, Kovács Iván, Neményi Géza 4—4 koronát, Berger Károly, Bricht Jenő, Csonka Ottó, Keszler Jenő, Steiner Miksa és Marton Rezső 3—3 koronát, dr. Berger Sándor, Adamics István, Geypel Ferenc, Frisch László, Felisch Antal, Hoffmann Mór, Kertész József, Komlósi Henrik, Kulcsár Ödön, Löbl Béla, Pollak József, Révész Zsaki, Sik Dezső, Weisz József (mészáros) Veisz Soma, Töpfel Mátyás 2—2 koronát, Bakonyi Ferenc, Hammer Endre, Halász Samu, Gyuri (főpincér), Hosof Mihály, Király Vilmos, Komlósi József N. N., Máté Mihály, Formán Géza, Pauk Izidor, Schol Adam, Orosz István, Tamás (főpincér) és Toth Jenő 1—1 koronát, N. N., Kaszás Antal 60—60 fillér, Havas Gyula, Forgács Izsó, Berkes Pál, N. N., Majer József 50—50 fillért, Molder Péter 40 fillért.

Olvasóink szives figyelmébe ajánljuk lapunk utolsó oldalán a Trieszti Általános Biztosító Társaság hirdetését.

Gyógyíthatatlan betegségnek tartották évszázadok óta az Epilepsiát. E régi hit azonban újabban elveszti jogosultságát, mivel megbízható értesülésünk van arról, miszerint egy budapesti Speciálta orvos tudományos alapon és bevált módszer szerint gyógyítja az epileptikus betegeket és e módszerrel a baj gyökeres gyógyítását teszi lehetővé, mit a gyógyult esetek nagy száma bizonyít. Ez orvos dr. Szabó B. Sándor (Budapest Nagykörút-utca 18.) ki gyógyulást keresőknek díjlanul ad fölvilágosítást.

Csak Mautner-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számitó gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy hogy ez csakis a magvak rovasára és a vevők kárára lehetséges.

Színészet Csáktornya. Csáktornyáról írják: Halász Alfréd, a dunántúli színi kerület igazgatója folyó évi március 20 án kezdi meg itteni 30 előadásra tervezett működését. Halász Alfréd társulata jelenleg Szigetvárott játszik.

Az elválasztás a csecsemő életében az első legfontosabb változás, amely kihatással van további fejlődésére. A szülők csak az esetben biztosak azt illetőleg, hogy a gyermek ez átmenetet baj nélkül éli át, ha a Phosphatine Fallières gyermekétápszert adják neki és ezzel vezetik be a szilárdabb anyagokkal való táplálást. A Phosphatine Fallières következtében a gyermek megerősödik és a fogzáson könnyen esik túl. Egy nagy doboz elegendő 3 hétre, ára 3 kor. 80 fill. s kapható a gyógyszerárakban.

Főispánunk a tüdőbetegekért. Sipeki dr. Balás Béla főispán múlt héten Tapolczán történt látogatása alkalmával különös élenk érdeklődéssel volt arra, hogy a tapolczai nőegyesületek mily actiót fejtenek ki a tüdőbetegek gyámolításában. Határozattan kijelentette, hogy ellene van a szanatórium egyesületeknek, mert azok nem felelnek meg épen a szegényebb néposztály segítségében. Terve tüdőbetegeket gondozó intézeteket felállítani, amelyet megvényként, vagy járasként vél szervezni. Egyébként megígérte, hogy legközelebbi látogatása alkalmával a helybeli nőegyesületekkel együttesen fog értekezletet tartani. Bizonyára nemes szívének sugalata indítja Ö-Méltóságát a szegény tüdőbetegek ápolására.

Megszűnnek a járási számvevők. A pénzügyminiszter a költségvetés tárgyalásánál kijelentette, hogy 1913. évben a járási számvevői állásokat megszünteti. A felszabadult munkaerő túlnyomó részét az adóhivatalokhoz fogják beosztani, hol az új adótörvény szerint az adóvégrehajtást fogják végezni.

Az „Élet“ február 18-iki száma a következő tartalommal jelenik meg: Ég a magyar zászló. — Gyulai Pál. Alexander. — Fehérrózsák a Dunán. (Költemény.) Sik Sándor. — Kleopatra és Grizeldisz. G. Miklóssy Ilona. — Roppant nagy szerelem. (Regény.) Kanizsai Ferenc. — A kínai metamorfózis. László Zoltán. — Anemonák. Erdős Renée. — Az „Oedipus Rex“ Londonban. Halasi. — Gondolatok. (Maeterlinck.) — Panu. (Regény.) Aho—Kara. — Tűzkereszt. Harányi Lajos. — Pedagógiai szanatórium. Puskapor. — Gyertyaszentelő. (L. S.) — Filozófia a maszkról. — Mozgóképek. Szerkesztői üzenetek.

Nyilvános köszönet.

Neményi Géza ur a legutóbbi tűzkár alkalmából neki jutott 100 korona szakértői díját szives volt iskoláknak padok beszerzésére felajánlani. Fogadja e nemes tettéért hálás köszönetünket.

Az ízr. iskolaszék.

Kathreiner

*bevásárlásánál
ügyeljünk arra, hogy
a valódi eredeti csomagot
Hnepp plebános arcképe,
vel mint védjegyet és
Kathreiner névvel harjünk.
Számítalan értéktelen
utánszat létezik.*

Kathreiner
szerecsét hoz a háiba.

Csak a
minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higienikus
**Palma kaucsuk
ágybetét**
minősége
elsőrangú

A homoki szőlők termés átlagainak fokozása.

Gazdaközönségünk nemcsak a fokozódó napszámok miatt panaszkodik ország-szerte, de általános a panasz a miatt is, hogy nincs elegendő istálló trágyánk, s e miatt különösen a homoki szőlők szenvednek nagyon sokat, mert a rendelkezésre álló kevés istálló trágyából alig jut a szőlőbe. Ennek következtében a szőlő birtokosok kiserlekeznek szárított sertés trágyával, szárított marha trágyával, pudrettel mindezen trágyák azonban nagy tömegük miatt is nagyon drágák mert hiszen ha gyártási helyeiken olcsók volnának is, a szállítás drágítja meg nagyon, úgy, hogy használatuk alig jár haszonnal. Ezzel szemben vannak műtrágyák, a melyekből rendkívül kis tömegre van szüksége a szőlőnek s a melyeknek trágyázási célokra való használata fél annyiba sem kerül mint az említett szárított trágyák. Ezeknek a használatát azonban gazdaközönségünk nem ismeri még eléggé, s ezért röviden elmondjuk az alábbiakban, miként kell azokat használni.

Homoki szőlőkben káli-szuperfoszfát és chilisalétromot kell használni. A káli-szuperfoszfátból 2-3 q-át kell kat. holdanként kiszórni az egész szőlőben egyenletesen a nyitás előtt, a chilisalétromból 80-120 kg-ot kell használni, s azt ugyancsak egyenletesen kiszórni és pedig két részletben, felet akkor, a mikor a hajtások egy araszosak, felet pedig a mikor a hajtások két-három araszosak. Akkor, a mikor a műtrágyázást megkezdjük, első alkalommal 3 q káli-szuperfoszfátot szórjunk ki kat. holdanként, azután pedig minden második évben 2 q-át. Míg azonban a káli szuperfoszfátot csak minden második évben kell alkalmazni, addig a chilisalétromot minden évben.

Ezen műtrágyázás által nem is remélt nagy terméseket fogunk elérni szőlőkben s háromszor négyszer annyi mustot fogunk szüretelni mint a trágyázatlanul hagyott területen. S a ki homoki szőlőjében ezt a trágyázási rendszert követi, a mely sokkalta olcsóbb az istálló trágyázásnál is, az az istálló trágyázást, teljesen nélkülözheti, mert a homoki szőlők termő erejét kizárólag műtrágyák segítségével is fen lehet tartani, sőt oda fokozni, hogy a szőlő rendszeren 50-60 Hl. mustot fog adni kat. holdanként. olyan terméseket tehát, a melyeket dus istálló trágyázás mellett sem érhetünk el.

Zalavármegye mindenféle jellegű és fokozatu népoktatási tanintézetei-, tanári-és tantestületeinek.

Mult évi március hó 2-án 651 sz. alatt intézett felhívással, vallás és közoktatásügyi miniszter ur 1611. évi 804. ein. szám alatt kelt rendelete, illetve hivatalbeli elődjének 111534/1908. számú engedélye kapcsán, figyelmébe ajánlottam Címnek azt az irgalom gyűjtést, amelyet a József Királyi Herceg Szanatórium Egyesület, miniszter ur engedélyével, az iskolákban emberbaráti alapjára, a szegénysorsu tudóbetegek javára rendezett.

A nevezett egyesület kérelmére, az irgalom fillérek gyűjtését az iskolákban, egyszeri esetre, ezennel a folyó évre is megengedi.

Az idei iskola gyűjtést az Egyesület, a mult évtől eltérőleg, gyűjtőív útján szándékozik megejteni.

Az egyesület ez alkalommal fokozottabb mértékben szorul a társadalom pártfogására. Az Egyesület ugyanis az idei tavaszon kezdi építeni a debreceni nagyerdőben második szanatóriumát, mely az Egyesület fenséges védnöknője Augusztia főhercegnő Ó cs. és kir. Fensége nevével az Augusztia-szanatórium nevet fogja kapni.

Az egyesület tudvalevőleg számos tanárt, tanítót, tanítónőt, ovónőt és ezek családjaikat gyógyította és gyógyítja szanatóriumában s hogy ha az ifjuság nevelői jó szívet támogatják az egyesületet, annál több, a tanügy szolgálatában álló beteg embertársuknak adhat helyet gyógyító házában.

Ama megasztos cél tudatában tehát,

amelynek elérését szolgálja a gyűjtés, azt Címnek ezennel is legmelegebben ajánlom.

A tanuló ifjuság csupán csak önkéntes irgalomadóományokra s csupán 1-2 fillér följajlására hívható föl, tehát világosan kijelentendő és hangsúlyozandó, hogy az adomány önkéntes és így arra senki kényszerítve nincs.

Felkérem tehát Címét, hogy az ember-szeretet ezen magasztos és igazán nemzet-fenntartó munkájában, iskolai és társadalmi körben, eddig tapasztalt buzgóságával és a nagyfontosságú ügyhöz mért lelkes erélyével járjon el.

Zalaegerszeg, 1912. február 4.

Dr. Ruzsicska Kálmán,
kir. tanácsos tanfelügyelő.

650/tkv. 1912. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a **veszprémi takarékpénztár** végrehajtatóknak Gáspár Péterné szül. Darvasi Lidi kapolcsi lakos végrehajtást szenvedők elleni 400 korona tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolczai kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság területén levő: a kapolcsi 792/b. sz. tjkvben 956. hrsz. alatt végrehajtást szenvedő tulajdonát képező III. dűlőbeli szántóra 1223 korona, ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és erre határidőül:

1912. évi március hó 9. napjának délelőtt 10 órája

Kapolcs községhezához kitűzetik.

Az ingatlanok a kikiáltási ár 2/3-ánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 20%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnál való előleges letételt hitelt érdemlőleg igazolni. Az árverési eltelek alulirt tkvi hatóságnál és Kapolcs községhezához betekintethők.

A kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság.

Tapolca, 1912. január 30.

Papp, sk. kir. járásbíró.

A kiadvány hitelül:

Ján, kir. telekkönyvvezető.

Szőlőkaró eladás.

Egészséges, szép, 2 m. magas, hasított akác szőlőkaró kapható ezre 100 koronáért, ab Ujnépusztai rakodó

Szily Kálmán.

Morgány, up. Gelse.

Bérbeadó ház.

Erzsébet-téri házamat eladtam; de az most bérbeadó vagy egészben, vagy a két lakás elkülönítve.

Wallner Károly.

Azonnal eladó

egy ujjonnan épült, négy utcára néző sarokház. betegség miatt. Az üzlethelyiségnek italmérési joga van.

Bővebb felvilágosítást ad
NEUHAUSLER MÓR Tapolca.

Kossuth Lajos u. 14 sz. ház eladó.
Jelenleg ott egy 3 kis szobás lakás április 24-ére bérbeadó.
Kisörsi 8 hold szőlőm épületekkel s teljes pincefelszereléssel, Kisörs vasuti megállótól 10 perc, eladó.

Bővebb felvilágosításokkal bármikor szolgál

özv. Schwarz Mórné
Tapolca.

ELADÓ SZŐLŐ.

Diszel község határában Bács hegyen 10 kt. hold teljesen beültetett jókarban levő termő oltványszőlőmet a rajta levő 2 épülettel eladom.

Bővebbet

Dávid Zoltán
Diszel.

POLGAR-féle SÉRVKÖTŐK

m. kir. szabadalm.

- Faskötők
- Műláb és műkéz
- Irrigator-
- fecskendők
- Diana-öv (havi-baj elleni kötő)
- Suspensorium (heretartók)
- Egyenesstartók
- Gummiharisnyák
- Kötőszerek és
- Betegápolási tárgyak
- valódi francia
- övszerek
- (legkiválóbb párisi gyártmány)

POLGAR SÁNDOR ORVOSI MŰSZER-ÉS KÖTŐSZERGYÁRSNÁL
BUDAPEST, VII. ERZSÉBET-KÖRUT 50.

Kérjen ingyen képes árjegyzéket a kívánt tárgy megnevezésével. Ezen hirdetés beküldése esetén 10 000 engedmény a „TAPOLCZAI LAPOK” olvasóinak.

Megrendelhető:
Magyar Ásványvíz Forgalmi és Kiviteli Részvénytársaságnál
Buda pest, V. Szabadság-tér 10.

**BRÁDY-féle
GYOMOR-CSEPPEK**
ezelőtt Máriacelli cseppek

több mint 30 esztendő óta
ugy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek
minden háztartásban. — E cseppeknek
utólérhetetlenül jó hatása van emésztési
zavaroknál, azután páratlan **gyo-**
morrontás, gyomorégés, székrekedés,
fej- és gyomorgörcsök, émelygés,
szédülés, hányás, álmatlanság, kólika,
vérszegénység, sápkór stb. ellen.
Kapható minden gyógyszerárban. Egy
nagy üveg K. 1.60, kis üveget — 90
fillér, 6 üveget K. 5.40, 3 nagy üve-
get K. 4.80 beküldése után küld franco

BRÁDY K. Gyógyszertára
a „Magyar Királyhoz“ BÉCS,
I. Fleischmarkt 2., Depot 3.

Ügyeljünk a védjegyre, amely a Máriacelli Szűz
Máriát ábrázolja, a vörösszínű csomagolásra, s az
aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata és uta-
sítsunk vissza minden utánzatot.

Eladó ház.

Tapolczán az Arany János-ut-
czában egy 320 □-öl belsőség-
gel bíró 4 szobából és mellék-
helyiségeiből álló modern épít-
kezésű ház

eladó.

Bővebb, a tulajdonos
SZIGETTY ÖDÖN
lapunk szerkesztőjénél megtudható.

Dr. Hollósi Pál
ügyvédi irodáját Zalaegersze-
gen a Kaszter-féle házban, --
egyházban a közjegyzői iro-
val, -- megnyitotta.

**A Hungária Általános Biztosító
Részvénytársaság**

tapolczai főügynöksége
A Tapolczavidéki Gazdasági
Takarékpénztár Rt.-nál.
Interurban-telefon 3. szám.
Részvénytőke: 6.000.000 korona,
Elnök: gróf Károlyi Imre.
Igazg. kiküldött: báró Fejérvári Imre.
Tűz-, baleset-, szavatossági-,
élet- és népbiztosítás, betöré-
ses- lopás-, jég-, üveg- és
állatbiztosítás.

Helyi ügynökök minden helységben
felvétetnek. Megkeresések eziránt a
tapolczai főügynökséghez intézendők.
— Központi székhely: —
Budapest, VI. Károly körut 2.
(A Kossuth Lajos utca sarkán.)
OLCSÓ DIJAK.
MODERN FELTÉTELEK.
KARTELLEN KIVÜL.

**KIADÓ VENDÉGLŐ ÉS
MÉSZÁRSZÉK.**

Lesenceistvádon bérbe adandó a
koresma, alkalmas mellékhelyiségekkel,
vágóhid és mészárszékekkel. — Hentes
iparendélylyel bírók előnyben része-
sülnek. — Belépés 1912. április 1-én
esetleg előbb is.

Értekezni lehet személyesen Lesence-
istvádon

Kemény Ignácnál.

Tapolczán, a Petőfi-utcában
levő

házamat eladom

özv. Kerbler Károlyné.

akác, gledicsia
Beszterczei szilva,
kajszin-baraczk,
ajtott gyümölcsfát, vadonczot,
akác és gledicsiát 100.000 számmra
képes küldeni.

Ungváry László faiskolája
Czegled.

Eladó ház.

A Főutcán levő, most leégett
házamat szabadkézből eladom
Schwarcz Mór.

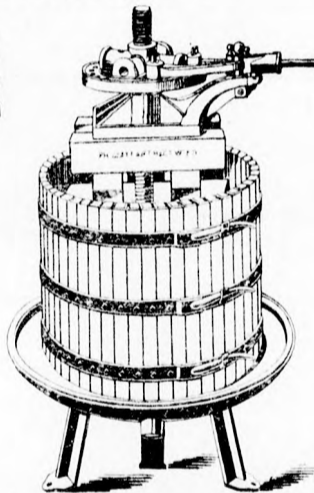
A leghasználhatóbb és a legjobb

önműködő vállon avagy keréken egyaránt kezelhető és használható nemcsak
a szőlőben, hanem a gyümölcsösökben is a

SYPHONIA

permetező.

BORPRÉSEK.

Hidraulikus prések.
Szőlő és gyümölcs őrlők.
Pinceberendezések.

Kaphatók

MAYFARTH PH. és Tsa. Wien II.

Frankfurt a M. m. Berlin Paris
132. számú képesárjegyzék ingyen és bérmentve. Képviselek kerestetnek.

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület- és műlakatos Tapolcza, Arany János-utca, a zárda-kert
átellenében.

Készít minden e téren előforduló **épületvasalást, modern**
takaréktűzhelyeket, lépcső-, sir-, erkélyrácsokat- és
vaskapukat.

Elfogad **szivattyus kutak fellállítását és javítását, bor-**
fejtő, szénkénegező és permetező gépek javítását a lehető
legjutányosabb rak mellett.

Allandóan nagy raktáron tartok **takaréktűzhelyeket és**
permetező géprészeket. Elfogad mindenféle mérlegjavítást.

Szőlő-oltványok.

Szőlővesszők és Gleditschia (élő kerítésnek alkalmas) csemeték beszerzésére legmélegben ajánljuk a legjobb hírnévnek örvendő

Szücs Sándor Fia

szőlőtelepét Bihardiőszegen.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt, úgy ne vegyen addig oltványt vagy vesszőt míg a fenti cég nagy képes árjegyzékét nem kérte; ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzék minden szőlőbirtokost érdekel hasznos tartalmánál fogva.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás. számtalan elismerő levél.

A tisztelt érdeklődők a telep megtekintésére szívesen láttatnak.

Ha „FORHIN“-nal permetez,

I-SZOR kevesebb a gond,

II-SZOR kevesebb a munka,

III-SZOR kevesebb a munkabér!

mert a „FORHIN“ sokszorta megjavított **BORDÓI KEVERÉK** kész állapotban! nagyon erősen tapad a nedves levélre is! Bármily harmatnál permetezhető vele! semmi üledéke nincs! Számtalan elismerő nyilatkozattal Gyártjuk az eddig dr. Aschenbrandt szabadalmát képezett rézkénport és bordói port is. Kérjen ingyen és bérmentve leírást a **FORHIN-gyártól, Budapest, VI., Váci-ut 93.**

HIRSCH JÓZSEF

hentes üzlete és füstölője
Tapolca, (főtér.)

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámból.

Friss sertéshús, I. rendű sertészsírhaj és zsír szalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak.

NAPONTA SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ FRISS VIRSLI, KALBASZ, PARIZSI ES SZAFALADE.

LEGOLCSOBB NAPI ARAK

PAUK VILMOS

vaskereskedés

TAPOLCZA.

Ajánlja állandóan nagyválasztékú raktárát, **Nechwile Ferencz** szabadalmazott „AUSZTRIA“ permetező egyedi készítőjének főraktára, továbbá önműködő **Rakóczy, legnyomású, Mayfarth és Eclair** vermors permetezők, melyeket gyári áron boesátok rendelkezésre.

Szénkénevezők (Egyszerűség). Borszivattyúk bor tömlők (Heinrich rendszer). Ekek, Kayser varrógépek golyos csapágyal

továbbá a legnagyobb választék **szőlőprésekből, Lütichi és Pieper vadászfegyverekből,**

mindennemű gazdasági és szőlészeti gépekből

Nehéz első rendű AUSZTRIA permetezőkhöz mindennemű alkatrészek kaphatók.

Állandó nagy raktár használtvasuti sinekből és vasgerendákból.

STOCK-COGNAC MEDICINAL
hivatalos ólomzárral ellátott palackokban mindenütt kapható
Gamis és Stock gőzüzemű gyárából
BARGOLA
Főlerakát: Tapolca és vidékére **KASZÁS SOMA** fűszer és csemege-kereskedésében, Tapolczán.

Eladó házak.

A most leégett Kereszt-utca 4 szám alatt és a mellette levő lakóházamat eladom.

Bővebb felvilágosítással bármikor szolgál a tulajdonos

ifj. Hiller Ignác.

MILY-TELEP Készlet sok millió.
NAGYÖSZ.
KÖZÉPEUROPA LEGNAGYOBBSZŐLŐISKOLÁJA
ÁRJEJYZÉK INGYEN

Szőlőoltvány és gyümölcsfaoltvány eladás.

Aki egészséges, oles és tartós szép szőlőt, valamint erőteljes nemes gyümölcsöt akar, teljes bizalommal forduljon

VITYÉ MIKLÓS

Magyarország legelkialsmeresebben vezetett szőlőoltvány és gyümölcsfaoltvány telepéhez

Ös-Csanádon (Torontalm.)

ahol szokvány migóseggel, I. rendű gyökeres fás, és sima zöldoltványok, bor- és csemegefaokban, amerikai sima

és gyökeres vesszők, a legelősebb arban kaphatók. Szőlőlugasnak külön e célra választott fajok. Gyümölcsfaoltványokban a legnemesebb alma, körte, cseresznye, meggy, kajszinbarack, szilva, ringló és dió

Nemes rózsza oltványokban szintén nagy választék. Sárga Orpington fajbaromli-tenyésztés.

Mindenben előjegyzések őszi és tavaszi szállításra elfogadtnak.

Faj- és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Válaszolva becses lapjára értesítem hogy szőlőoltványok sikerültek. A jövő tavasszal ismét több mennyiségre lesz szükségem.

Loosmánd, 1911. 12. IX.

Tisztelettel
Módy Lajos.

Eladó

Saját telepemem termelt elsőrendű OJTVÁNY

nagyobb mennyiségben. Ripária portalis alanyon rizling, fehér mézes, ezerjő és sasza.

Ojtványaim ez évben **rendkívüli szépek**, erőteljes hajtásuak és dus gyökérzetűek. Venni szándékozók azokat bármikor megtekinthetik.

Frank Bernát

Tapolca, Főtér, a Tapolczi Takarékpénztár újonnan épült házában.

A CS. KIR. SZABAD.**TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSULAT**
(ASSICURAZIONI GENERALI)

ALAPITTATOTT 1831-BEN.

Részvénytőke és készpénzbeli tartalékok összege 392 millió koronán felül.

MAGYARORSZÁGI IGAZGATÓSÁG TÖL.

(Irodák: Budapesten, Dorottya-utca 10. 12. szám alatt, az intézet saját házaiban.)

Általános kezelési osztály.

Budapest, 1912. február hóban.

T. C.

Szives tudomására hozzuk, hogy a tapolczai főügynökségünket STEINER FERENC CÉGGEL történt kölcsönös megegyezés után **e hó 1-től** a**BALATONMELLÉKI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁGRA**

ruháztuk át.

Főügynökségünk jogosítva van a fennálló utasítások értelmében **tűz-, szállítmány- és üvegbiztosítási-, gyár- és általános-,** nemkülönböztetve **betöréses lopás elleni,** valamint **életbiztosításokra** vonatkozó ajánlatokat szabályszerű elintéztetés végett átvenni.Továbbá értesítjük, hogy a **Balatonmelléki Takarékpénztár Részvénytársaság** ugy a**Magyar jég- és viszontbiztosító részvénytársaság**

(melynek teljesen befizetett alaptőkéje és készpénztartalékjai 7.2 millió koronára rugnak)

valamint az

Első o. általános baleset ellen biztosító társaság(melynek teljesen befizetett alaptőkéje és készpénztartalékjai 27 millió koronánál többet tesznek ki) **főügynökségét** és a**„Minerva“ általános biztosító részvénytársaság**képviselését is átvette és ennél fogva azon helyzetben van, hogy **jég-, baleset-, szavatossági-,** valamint **kezességi-óvadékbiztosításra, szintugy eltulajdonítás-, lopás-, hűtlen kezelés- és sikkasztás elleni biztosításokra,** nemkülönböztetve **versenylovak-, telivérek- és értékesebb tenyészállatokra** vonatkozó ajánlatokat is átvehetEzen intézkedés folytán **tapolczai főügynökségünk** képes az összes biztosításokat azonnal elintéztetni és mi mindenkor feladatunknak fogjuk tekinteni, hogy **olcsó díjak, könnyen érthető és szabadelvű kötvényfeltételek alkalmazása és a károk méltányos és igazságos rendezése által** feleink érdekét mindenirányban megóvjuk.

Teljes tisztelettel

A cs. kir. szab.

Triesti általános biztosító társulat
magyarországi igazgatósága.**BALATONMELLÉKI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**

AZ OSZTRÁK MAGYAR BANK MELLÉKHELYE

A cs. kir. szab. Triesti Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali) Főügynöksége.

56. sz. telefon.

Tapolcza, 1912. február hóban.

T. C.

Vonatkozással a magyarországi igazgatóság fenti körlevelére, bátorkodunk a t. biztosító feleknek szolgálatainkat felajánlani és kérjük, hogy a biztosítás minden ágazatában méltóztassék intézetünkhöz bizalommal fordulni.

Az általunk képviselt, immár 81 éve működő hatalmas és osztatlan bizalomnak örvendő társulat teljes garanciát nyújt arra nézve, hogy t. ügyfeleink igényeit a biztosítás terén, teljes melegegedésükre kielégíthetjük, s fő-törekvésünk lesz, hogy ahhoz a magunk részéről is minden irányban hozzájáruljunk.

Mínthogy a

Magyar jég- és viszontbiztosító részvénytársaság,

(Alaptőke és készpénzbeli tartalékok 7.2 millió korona)

valamint az

Első o. általános baleset ellen biztosító társaság

(Alaptőke és készpénzbeli tartalékok 27 millió koronán felül.)

főügynökségét és a**„Minerva“ általános biztosító részvénytársaság**képviselését is átvettük, kérjük a **jég, baleset-, betöréses-lopás elleni-, szavatossági-, kezességi-, óvadék-, sikkasztás-, hűtlen kezelés-,** valamint **állatbiztosítási** ajánlataival is bennünket megkeresni anyival is inkább, mert abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy **olcsó díjakat és igen kedvező feltételeket alkalmazhatunk.**

Teljes tisztelettel

Balatonmelléki Takarékpénztár rt.

a cs. kir. szab.

TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSULAT
TAPOLCZAI FŐÜGYNÖKSÉGE.

Iroda: az intézet hivatalos helyiségében.